

The background of the entire page is a close-up, high-resolution image of red fur. The fur has a dense, wavy texture with individual strands clearly visible, creating a rich, tactile appearance. The color is a vibrant, slightly dark red.

МОЯ КИЦЯ *та інші внутрішні звірі*

документація виставки

Моя киця та інші внутрішні звірі. Документація виставки: Асортиментна кімната; Івано-Франківськ, 2025. — 40 с.

Публікацію створено за результатами виставки «Моя киця та інші внутрішні звірі». Виставка тривала з 8 по 22 березня 2025 року.

Моя кице, березень — це завжди непросто, бо перед березнем трапляється лютий. З іншого боку, в березні завжди збігаються кінець і початок. У березні на світ з'являються хижакі — вовки, ведмеді, рисі, лисиці. Інші ссавці з'являються пізніше, ближче до літа. Може тому березень відчувається таким гострим і таким оголеним.

Моя кице, ти не завжди себе так називаєш. Іноді називаєш не так лагідно, або просто по імені, яке тобі дали при народженні. Іноді тобі себе недостатньо, іноді ти себе лякаєш, іноді розчаровуєш. Але, кице, невже твій внутрішній звір має бути лише лагідний і пухнастий, або лише хижий та неприборканий, або лише стійкий і безстрашний? Можливо, їх там ціла купа різних, цілий Ноїв ковчег, і деяким ще немає назв, а деякі вже такі рідкісні, що їхні назви забуто? Можливо, коли приходить час потопу — вони всі важливі, і всім знайдеться місце?

Моя кице, ти знаєш, що потоп вже почався і триває давно, але ти винайшла власні способи плавання, власні опори на цій безкрайній товщі води. Деякі з цих опор привели тебе до інших киць. Разом ви граєтесь та перепривласнюєте свої тіла через гру, поки сплять діти в сусідній кімнаті. Разом ви дивитесь одна на одну та лишаєте наодинці, коли поглядив вже забагато. Разом ви шукаєте свою насолоду і свою радість. Разом ходите на Бистрицю. А якщо не разом, то поряд одна до одної.

Аня Потьомкіна

ЖІНКА ЖІНЦІ КИЦЯ

**Про виставку,
що не змушує
мисткинь
конкурувати за
увагу**

*Вікторія
Видиборець*

*Вперше опубліковано в post
impresa, березень 2025*

Восьмого березня в «Асортиментній кімнаті» кураторки Аня Потьомкіна, Ася Цісар та Оля Поляк звернулися до драконів, рисей, вовчиць, лисиць — і всіх, хто готові шукати й випускати своїх внутрішніх звірів.

Жіноча виставка «Моя киця та інші внутрішні звірі» зустрічає кураторськими запитаннями:

«Кицю, невже твій внутрішній звір має бути лише лагідний і пухнастий, або лише хижий і неприборканий, або лише стійкий і безстрашний? Можливо, їх там ціла купа різних, цілий Ноїв ковчег, і деяким ще немає назв, а деякі вже такі рідкісні, що їхні назви забуто? Можливо, коли наближається час потопу, — вони всі важливі, і всім знайдеться місце?».

Виставка не самоідентифікує себе феміністичною. Проте, оглянувши її всю, це означення виникає одним із перших. «Моя киця» — про той фемінізм, який дає жінкам простір визнання та сестринства. Місце прийняття (нехай і дещо утопічне та просторово обмежене) дає змогу наважитись на експерименти.

Експерименти у жіночому мистецтві — тема окрема. Є враження, що чоловікам в абстрактному (тримаю в голові «будь-якому», де слово «фемінізм» вважається якщо не лайливим, то близьким до спроби образити) мистецькому середовищі легше експериментувати й робити щось, що мусить бути досконалим. Тоді як «досконалість» — стартова точка входження у цю спільноту для жінок. Мусиш бути найкращою, кицю, щоб тебе хоча б помітили, — рівноцінність та повага уже наступна дія цієї задачі.

Кожна з 11 художниць, представлених на виставці, залишають у роботах власне послання внутрішнім звірам.

«Не бійся загубитися і шукати себе» — бачу у фотографічній серії Христини Федорак «Хованки».

«Не завжди твій внутрішній звір буде таким, яким очікуєш. Інакшість — це цікаво» — бачу в розмальовках «Хімерках» Машики Вишедської.

«Досліджуй своє звірине» — бачу в «Співжитті» Наталки Курсик та її киці Павутинки.

«Пробуй — і не очікуй нічого від спроб» — бачу в скетчах Людмили Суцєні «Похорон / парад внутрішніх очікувань».

«Краса й загроза можуть йти поруч. Загрозливе буває красивим — і навпаки» — бачу в графіці Марії Русінкевич із серії без назви.

«Твоє тіло належить тобі. І воно здатне бути різним» — бачу в неназваних світлинах Ксені Погребенник.

«Вшановуй своїх внутрішніх звірів» — бачу заклик від «Котородиці» Марти Лешак.

«Будь драконом, кицю. Чи змією. Whatever you want, експериментуй» — бачу в недитячій «Казці про дракона» Дарини Фес.

«Приборкати чи довіряти? Прийми свого внутрішнього звіра» — бачу в анімації «Бути собою» та картинах Наталі Федоришин.

«Приймай виклик. Навіть від себе самої» — бачу в «Осуді» версії Лесі Цюцяк.

Дозволь собі бунт, кицю. Дозволь собі бути, не виправдовуючи своє існування» — бачу, як Ася Цісар «Вже місяць мріяла це зробити».

Можливо, бачу лише те, що хочу бачити. Але, зрештою, мій погляд — це про моїх внутрішніх звірів (чи кого там я приховую). Проте виставка, відкрита в символічну дату, зібрала різних художниць, які говорять різними медіумами про різне, але невловимо, по-звірино-му зрозуміле кожній.

Для мене найбільша цінність «Моєї киці» — простір сестринства, де жінок (нарешті) не підштовхують конкурувати. Про це ж пишуть і самі кураторки:

«Разом ви дивитесь одна на одну та лишаєте наодинці, коли поглядів вже забагато. Разом шукаєте свою насолоду і свою радість. Разом ходите на Бистрицю. А якщо не разом, то поряд одна до одної».

Разом ми переживаємо пошуки й втрати, унікальні досвіди й повернення — тілесні та ментальні — шукаємо підтримки та отримуємо її. Ми збираємо наше внутрішнє у спільний звіринець, бо жінка жінці — киця.

Фото: Софія Сіренко

ХУДОЖНИЦІ ТА ХУДОЖНИКИ

**ТА ЇХ
РОБОТИ,
ЩО СТАЛИ
ЧАСТИНОЮ
ВИСТАВКИ**

всі фото в цьому розділі: Софія Сіренко

Машика Вишедська

Хімерки

Партиципативна розмальовка, 2024

Робота «Хімерки» натхненна хмарою у вигляді кентавра над Стрийським парком у Львові. Серія, яка налічує близько 60 малюнків, розпочалась як результат «мистецької прокрастинації», коли замість запланованої роботи відволікаєшся і малюєш щось спонтанне. Пізніше малюнки стали частиною внеску художниці у лабораторію «Тилові справи» у Львівському муніципальному арт-центрі і були використані під час арт-терапевтичного воркшопу з військовими, що проходили реабілітацію в фонді “Unbroken”.

Машика Вишедська — мультидисциплінарна мисткиня з Бахмута, зараз живе та працює у Івано-Франківську. Мистецьке бачення Машики сформоване особистим і політичним конфліктом. У 2014 році, коли Машика була студенткою, її сім'я розпалась через політичні і релігійні погляди, а вона сама ще рік провела в окупованому Луганську через відсутність чітких інструкцій для студентів. Цей досвід, а також втрата родини і старого світу залишила незгладимий слід в її творчості. Після повернення в Бахмут і одруження вона почала свою мистецьку практику. Її роботи перегукуються з темами втрати, переміщення, дому, родини, непокори, національної і власної ідентичності.

Наталка Курсик

Співжиття

Літографія, 2025

Співжиття для художниці — це про набування схожих рис, уподібнення одне до одного. На роботі Наталка зображає себе та свою кицю Павутинку. Якщо закрити очі, то кицю Наталка уявляє м'якою та круглою — такою й малює.

Наталка Курсик народилась у смт Великий Березний на Закарпатті, з 2017 проживає у Франківську. Переважно займається дизайном та ілюстрацією. Її цікавлять теми тілесності та жіночності, які вона досліджує через рисунки оголеної натури. Експериментує зі способами друку: різь-друк, літографія. Як художниця брала участь у групових виставках станкової графіки.

Марта Лещак

Котородиця

Акриловий живопис, 2024

Рись — найбільша дика кішка Європи, занесена до Червоної книги України, страждає через зменшення площі її оселищ в Карпатах. Канонізуючи рись у своїх роботах з алюзією на гуцульські ікони, Марта створює власний світ (або ж повертається до старіших тотемних форм поклоніння), де будь-яка тварина може бути обожненою, а цінність природи прирівнюється до релігійних архетипів.

Зелені свята

Акриловий живопис, 2024

Марта Лещак — художниця та ілюстраторка родом з Коломиї, живе і працює у Львові. Навчалась на графічному дизайні у Національному університеті Львівська політехніка. Протягом дев'яти років працює в галузі ілюстрації та графічного дизайну.

У своїй мистецькій практиці поєднує «наївний» живопис з елементами традиційної української іконографії. Її цікавлять теми духовності, екології та взаємозв'язку людини з природою.

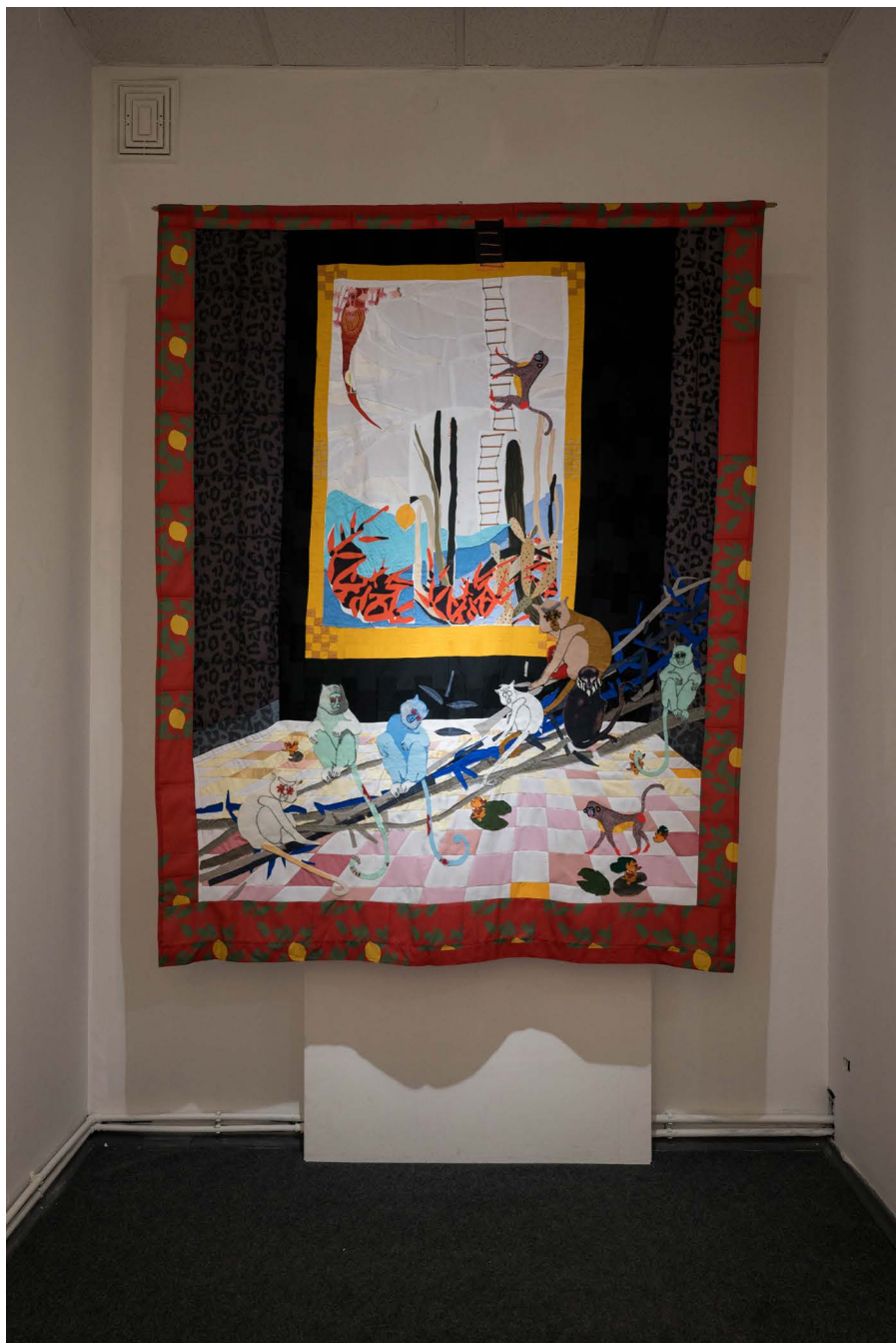
Леся Цюцяк

Осуд

Печворк, 2019

Осуд за версією Лесі — це скляні погляди мавп, спрямовані на тебе. Ці мавпи — втілення внутрішнього критика, який знає тебе краще за всіх. Він тисне, не відводить погляду, стежить за твоїми помилками, чекає діалогу. Він складається з багатьох голосів: суспільства, батьків, минулого досвіду, страхів. Осуд завжди нерозривно пов'язаний з поглядом, під тиском якого ми вдаємось до самоцензури, самообмеження, самоконтролю. В тлі роботи ми бачимо «картину в картині» — інший простір, що знаходиться ніби десь за межами погляду. Можливо, гілка, що там зображена, як алюзія «дерева пізнання», дає нам підказку: прийняти виклик погляду означає з'їсти плід. Не солодке «Адамове» яблуко, а гіркий та кислий лимон.

Леся Цюцяк — художниця родом з села Радча, Івано-Франківська область. Навчалась на кафедрі художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв. Працює з олійним живописом, батіком, гобеленом, друком на тканині та печворком. Досліджує розвиток сучасного текстилю та експериментує з новими матеріалами. Лесею цікавлять теми ілюзорності, межі реального та ірреального, тривоги й страху, внутрішнього діалогу, взаємодії людини з природою, а також релігії та фемінізму.

Дарина Фес

Казка про дракона

Інсталяція, 2016

Робота належить до періоду творчого пошуку, становлення Дарини як художниці. Робота «Казка про дракона» виникла з цікавості до форми, яка утворюється під час паління пінопласту. Художниця працювала тоді у своїй дитячій кімнаті у квартирі батьків, і експерименти з матеріалом були для неї певною формою терапії, способом пережити важку хворобою батька. Образ дракона, чарівного змія, що за легендами належить до обох світів — наземного і підземного — виник у момент зіткнення з неминучістю смерті близької людини.

Дарина Фес — мисткиня та розробниця родом з Києва, живе та працює в Івано-Франківську. Вивчала математику та програмування в Національному Університеті "КПІ", захистила магістерську роботу за темою «Системи доповненої реальності в медіа-арті». В мистецькій практиці працює з темами дослідження взаємодії фізичного та цифрового простору, тілесності, пам'яті. У своїх роботах використовує як нові медіа, так і традиційні та експериментальні техніки.

Наталія Федоришин

Бути собою

Цифрова анімація, 2019-2021

Зустріч з поводитирем

Олійний живопис, мішана техніка, 2020

Приборкання

Олійний живопис, 2020

Зустріч із внутрішнім звіром, як і з власною тінню — це завжди про різні етапи витіснення і прийняття. Наталя пробує зобразити цей процес, де героїня спочатку знайомиться з поводитирем, а потім постає перед необхідністю його приборкати. Образ лева, як внутрішнього звіра, не є випадковим, адже він більше асоціюється з набором «чоловічих рис» (владю, силою, агресією). Такого роду звір, який слугує внутрішнім ресурсом і для жінок, і для чоловіків, частіше стає проблемою саме для жінок. «Дикістю», яку потрібно контролювати, приборкувати. Дикість — важливий образ у дуальній інтерпретації сутностей, де завжди є розподіл між природним та культурним, несвідомим та свідомим, жіночим та чоловічим. Розуміючи обмеженість дуальностей, ми все одно потрапляємо в їхні пастки, та все одно постаємо перед вибором – контролювати чи бути під контролем. Але, можливо, є і третій шлях, де бути собою означає довіряти внутрішнім звірам?

Ці роботи є частиною ширшого циклу «Бути собою». На виставці проект постає у формі анімації, адже за словами художниці, його можна переглядати як багатосерійний фільм, де в кожній серії героїня вирішує нові питання та проблеми. Проект постав як спроба аналізу процесів у власній підсвідомості, де кожне зображення є портретом певного патерну мислення чи дії, що потребували рефлексії.

Наталія Федоришин живе та працює у Івано-Франківську. Її роботам притаманні сюрреалістичні та символічні мотиви, де інтимність, радикальність та дивацтва поєднуються та врівноважуються одне з одним. Художниця створює картини як ілюстрації до особистих почуттів та повсякденної рутини, тому серії робіт часом нагадують ведення особистого щоденника.

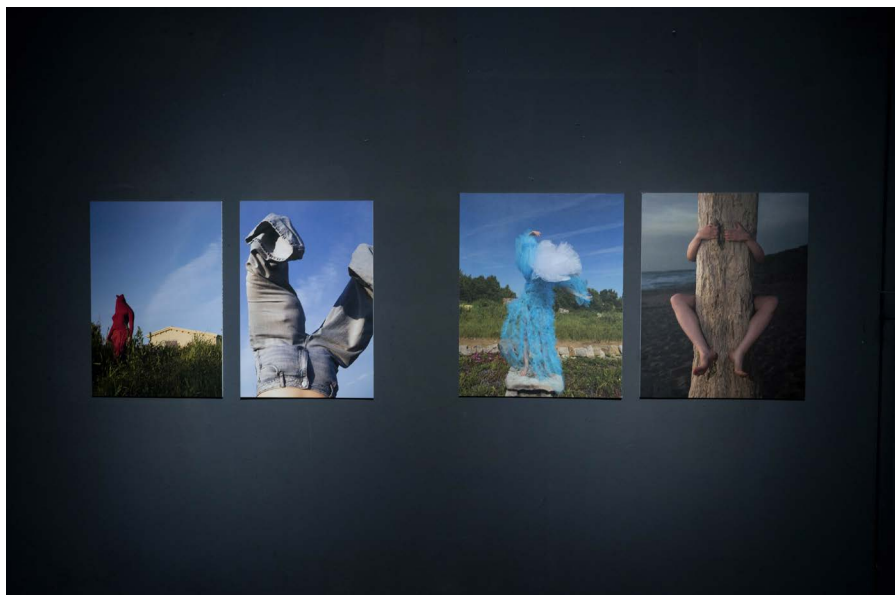
Христина Федорак

Хованки

Фотографічна серія, 2024

«Хованки» — це незавершена серія автопортретів, що за словами художниці може тривати протягом життя. Балансуючи між прагненням до визначеності та прийняттям несталості, для Христини стає важливий сам процес гри з собою, де є і пошук і втеча одночасно. Хованки для художниці — це спосіб загубитись, щоб потім віднайти нову версію себе заново. Це також спосіб вчитись втрачати можливі версії себе, бути у незавершеності, невизначеності та не боятись цього.

Христина Федорак — мисткиня, музикантка та стоматологиня з Коломиї, членкиня спільноти MYPH ART. Працює з аналоговою та цифровою фотографією, поєднуючи декоративно-прикладне мистецтво та колажування. Для Христини важливі теми втрати та любові, діалог між минулим і сьогоденням, дослідження власної ідентичності в контексті спільнотної пам'яті.

Людмила Суцня

Я більше тебе не чую

Графіка, цифрова анімація, 2023-2025

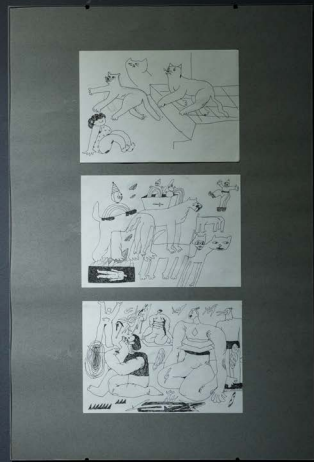
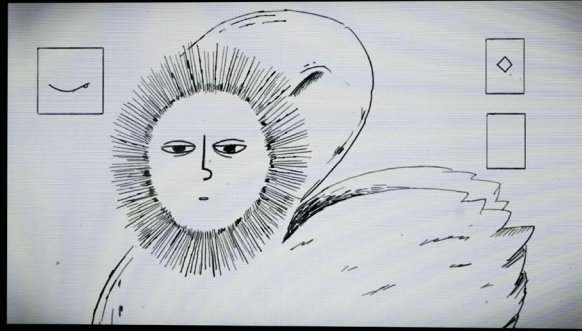
Похорон/парад внутрішніх очікувань

Графіка, 2023

Деякі малюнки Люди — це скетчі до ілюстрацій, які так і не сталися. Одна з них має назву «»Похорон/парад внутрішніх очікувань». За словами художниці — ця робота про дитячі очікування, процес дорослішання і усвідомлення себе у реальності.

Інші скетчі створені як рефлексії на підірвану Каховську ГЕС і сні, які в той час бачила художниця. У них відображені роздуми про смерть, жах, воду, і одночасно спокій, який вона несе. Анімація з назвою «Я більше тебе не чую» продовжує серію скетчів з думкою і снами про тих людей та тварин, які загинули внаслідок катастрофи на ГЕС.

Людмила Суцня — дизайнерка, ілюстраторка та художниця, що працює в міждисциплінарному просторі. Досліджує поєднання голосу та руху на основі народних співів і посттанцю. Проводить воркшопи та лабораторії для митців, танцівників і співаків. У минулому була співачкою у кількох музичних гуртах, співорганізаторкою простору Сома.майстерня, учасницею дослідницької групи Абстрактний Палець, яка працювала з перформативністю, танцем і дискурсивними практиками, а також співачкою колективу Коло Раю. У своїй графічній практиці працює з документацією тілесного та чуттєвого досвіду, руху та голосу, досліджує фрагменти несвідомого.

Марія Русінкевич

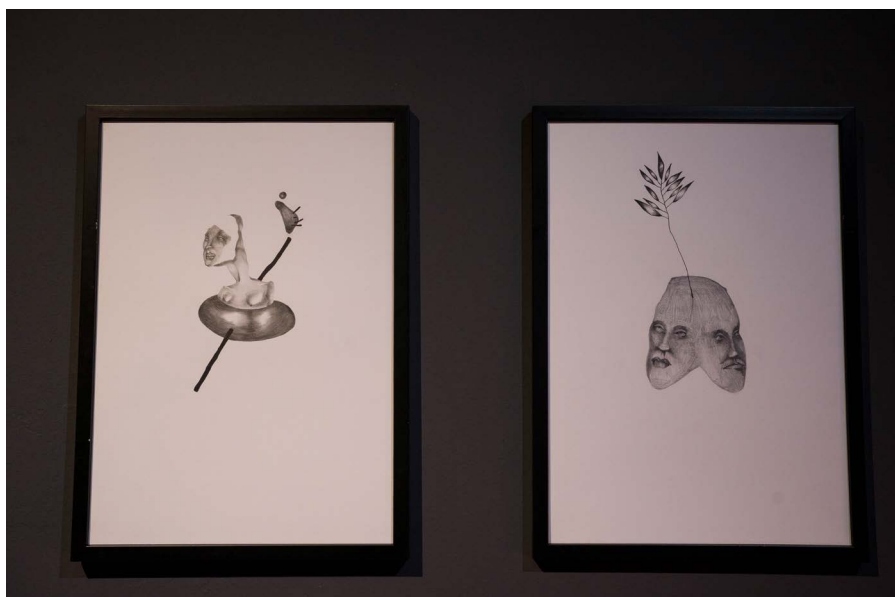
Без назви

Графіка, 2017-2018

Поєднання зооморфного та антропоморфного світів — важлива тема багатьох робіт Марії. Особливо в період між 2017 та 2019, коли і були створені ці роботи. Сьогодні графіка Русінкевич має іншу візуальну мову. Художниця зазначає, що практика тих років дозволяла їй бути заплутаною, а у гібридних поєднаннях вона простежує приховані повідомлення про порушену комунікацію, ізоляцію, відчуття відстороненості.

Матерія тіла, що у роботах Марії постійно множиться, вигинається, без кінця переливається сама в собі, створює постійний ефект нестабільності та породжує водночас красу й загрозу.

Марія Русінкевич народилася в Калуші, живе та працює в Івано-Франківську, вивчала малюнок у франківському Інституті мистецтв. Використовує різні медіа, зокрема: малюнок, відео, фотографію та перформанс. В своїй мистецькій практиці Марія зосереджується на взаємодіях, інтеграції, централізації людини «поза кадром», побудові реальності завдяки фрагментарній формі, присутності «зайвої» драматургії, прагненні до тривалого пізнання шляхом асоціативної та фізичної пам'яті, землі та ґрунті.

Ксеня Погребенник

Без назви

Аналогова фотографія, 2023-2024

Фотографувати своїх близьких на плівку — це звична для Ксені практика, яка триває ще з 2013 року. Найчастіше в кадр потрапляють подруги у своєму побуті: у своїх спальнях, кухнях та балконах. Ось одна з них. У сусідній кімнаті спить її маленька дитина. І у дівчат є небагато часу, щоб зробити ці фото. Поки дитина спить — це можливість побути зі своїм тілом, переприсвоїти його собі через гру та еротизм.

На іншій фотографії, вже у Ксені вдома, об'єктив спонтанно фіксує ще одну подругу разом з коханим котом Харчо.

Ксеня Погребенник — художниця з Херсону, яка проживає в Івано-Франківську. Закінчила навчання у сфері сучасного та перформативного мистецтва в Іспанії. Учасниця та співзасновниця художнього колективу Memory Lab. Часто працює з персональним архівом. Цікавиться питанням мови, людського і нелюдського тіла в його чуттєвих і афективних проявах.

Ася Цісар

Вже місяць мріяла це зробити

Просторова інсталяція, 2025

Ця робота з'явилася з бажання створити щось, що не несе практичної чи інтелектуальної користі, виконати дію, не направлену на результат. На її створення склалися повсякденні дії, які психіка трактує як втечу, прокрастинацію — скролити сайти з вживаним одягом у пошуках цікавинок, гуляти річкою, аби звільнитися від думок, мити каміння у ванній і сушити його на батареї, аби вгамувати голову перед палаючим на горизонті дедлайном. Маленькі акти бунту хорошої дівчинки, хутряний пам'янтик буття не корисною, роботи без вищої цілі і мети.

Ася Цісар — куратора, письменниця та дослідниця з Харкова, що спеціалізується на регіоні Центральної та Східної Європи. Отримала освіту в галузі культурології у Харківській державній академії культури та Студії Східної Європи у Варшавському університеті. Ася розвиває свою практику на перетині мистецтва, культурології та політичної історії. У роботі використовує методи мистецького дослідження та творчого оповідання, працює з архівами, пам'яттю та аналізом нарацій.

Художниці:

Ася Цісар

Дарина Фес

Леся Цюцяк

Людмила Суцця

Марія Русінкевич

Марта Лещак

Машика Вишедська

Наталка Курсик

Наталія Федоришин

Оксана Погребенник

Христина Федорак

Кураторки: Анна Потьомкіна,

Ася Цісар, Оля Поляк

Менеджмент: Дар'я Христинюк

Комунікації: Вікторія Видиборець,

Марія Агісян

Тексти: Анна Потьомкіна,

Вікторія Видиборець

Фото: Софія Сіренко

Упорядниці документації: Дар'я

Христинюк, Марія Агісян

Дизайн та верстка: Ярослава Ковальчук

Публікація не може бути використана повністю або частково в будь-якому вигляді без письмової згоди авторів.

